

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004044

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 28.08.2026 № 1190/ст

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белуга Юлія Миколаївна

2. Yuliia Beluha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 31-07-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 000000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14514

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.67.21, 10.67.35, 10.67.01

Тема дисертації:

1. Правове регулювання соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів
2. Legal Regulation of Social Protection for Children Affected by Armed Conflicts and Hostilities

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено дослідженню теоретико-правових засад соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, а також проблем його нормативного забезпечення в Україні. У розділі 1 розкрито поняття та зміст соціального захисту зазначеної категорії дітей, проаналізовано сучасний стан національного законодавства та міжнародно-правові стандарти у цій сфері. На підставі аналізу наукових підходів сформульовано авторське визначення поняття «соціальний захист дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» як комплексу правових, організаційних і соціальних заходів, спрямованих на відновлення порушених прав дітей та створення умов для їх розвитку і реабілітації. Визначено основні особливості соціального захисту таких дітей, систему специфічних соціальних ризиків, форми підтримки та мету їх соціального забезпечення. Обґрунтовано, що діти, які постраждали від війни, належать до категорії осіб із підвищеними соціальними ризиками та потребують комплексної медичної, психологічної, соціальної й освітньої підтримки. У результаті аналізу

законодавства України встановлено наявність прогалин і колізій у правовому регулюванні, що негативно впливають на реалізацію соціальних прав дітей. Доведено необхідність запровадження єдиного системного підходу до визначення їх правового статусу, розширення переліку соціальних гарантій та удосконалення механізмів їх реалізації. Особливо обґрунтовано потребу законодавчого закріплення єдиних державних стандартів соціального захисту незалежно від фінансових можливостей територіальних громад. Досліджено міжнародно-правові стандарти захисту дітей під час збройних конфліктів та здійснено їх систематизацію. Встановлено, що основу міжнародного регулювання становлять Конвенція ООН про права дитини, Женевські конвенції, документи ЮНІСЕФ, акти Ради Європи та практика Міжнародного кримінального суду. Виокремлено ключові принципи міжнародного захисту дітей, зокрема заборону їх залучення до бойових дій, право на реабілітацію, освіту, гуманітарну допомогу та психологічну підтримку. У розділі 2 досліджено механізм надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, а також особливості набуття статусу дитини з інвалідністю внаслідок війни. Проаналізовано підстави, порядок та процедуру отримання відповідних статусів, визначено їх значення як юридичної передумови реалізації соціальних прав і гарантій. Сформульовано авторське визначення поняття «статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів». Встановлено, що чинне законодавство не забезпечує комплексного регулювання статусу дітей з інвалідністю внаслідок війни, що створює правові прогалини у сфері їх соціального захисту. Проаналізовано систему державних соціальних гарантій, форми та види соціального захисту зазначеної категорії дітей. Обґрунтовано, що відсутність спеціального закону про статус і соціальний захист дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, свідчить про недостатню системність чинного правового регулювання. Запропоновано авторський підхід до класифікації форм соціального захисту шляхом виокремлення грошової, натуральної форм, соціальних послуг, пільг та соціальних гарантій як самостійної форми соціального захисту. У розділі 3 здійснено порівняльно-правовий аналіз досвіду Грузії, Сирії, Колумбії та сектору Гази щодо соціального захисту дітей, які постраждали від війни. Виявлено позитивні практики психосоціальної реабілітації, соціальної адаптації, освітньої підтримки та міжвідомчої координації, що можуть бути адаптовані до українських реалій. На підставі проведеного дослідження обґрунтовано напрями вдосконалення системи соціального захисту дітей в Україні, серед яких: розширення мережі центрів психосоціальної підтримки, розвиток системи раннього втручання, посилення міжвідомчої взаємодії, удосконалення механізмів фінансової підтримки постраждалих дітей та гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами захисту прав дитини в умовах збройних конфліктів.

2. This thesis examines the theoretical and legal foundations of social protection for children affected by hostilities and armed conflicts, as well as the challenges of its regulatory framework in Ukraine. Chapter 1 reveals the concept and content of social protection for this category of children, analyses the current state of national legislation and international legal standards in this field. Based on an analysis of scholarly approaches, the author formulates a definition of the concept of “social protection of children affected by hostilities and armed conflicts” as a set of legal, organizational and social measures aimed at restoring the violated children’s rights and creating conditions for their development and rehabilitation. The main features of social protection for such children, the system of specific social risks, forms of support and the objectives of their social security are identified. It is substantiated that children affected by war belong to the category of persons exposed to heightened social risks and require comprehensive medical, psychological, social and educational support. An analysis of Ukrainian legislation revealed the existence of gaps and inconsistencies in legal regulation that adversely affect the realization of children’s social rights. The necessity of introducing the unified and systematic approach to determining their legal status, expanding the scope of social guarantees, and improving mechanisms for their implementation is substantiated. Particular attention is paid to the need for legislative consolidation of uniform state standards of social protection regardless of the financial capacities of territorial communities. International legal standards for the protection of children during armed conflicts are examined and systematized. It is established that the basis of international regulation is formed by the UN Convention on the Rights of the Child, the Geneva Conventions, UNICEF documents, Council of Europe instruments, and the practice of the International Criminal Court. The key

principles of international protection of children are identified, including the prohibition of involving children in hostilities, the right to rehabilitation, education, humanitarian assistance, and psychological support. Chapter 2 examines the mechanism for granting the status of a child affected by hostilities and armed conflicts, as well as the specific features of acquiring the status of a child with a disability resulting from war. The grounds, procedure, and process for obtaining the relevant statuses are analysed, and their significance as a legal prerequisite for the realization of social rights and guarantees is determined. The author formulates a definition of the concept of the “status of a child affected by hostilities and armed conflicts”. It is established that the current legislation does not provide comprehensive regulation of the status of children with disabilities resulting from war, which creates legal gaps in the field of their social protection. The system of state social guarantees, as well as the forms and types of social protection for this category of children, is analysed. It is substantiated that the absence of a special law on the status and social protection of children affected by hostilities and armed conflicts indicates the insufficient systemic nature of the existing legal regulation. An original approach to the classification of forms of social protection is proposed, distinguishing monetary assistance, in-kind support, social services, benefits, and social guarantees as an independent form of social protection. Chapter 3 provides a comparative legal analysis of the experience of Georgia, Syria, Colombia, and the Gaza Strip in ensuring social protection for children affected by war. Positive practices in psychosocial rehabilitation, social adaptation, educational support, and interagency coordination that may be adapted to Ukrainian realities are identified. Based on the findings of the study, directions for improving the system of social protection of children in Ukraine are substantiated. These include expanding the network of psychosocial support centres, developing the early intervention system, strengthening interagency cooperation, improving mechanisms of financial support for affected children, and harmonizing national legislation with international standards for the protection of children’s rights in situations of armed conflict.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Белуга Ю. М. Механізм надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2022. № 4 (65). С. 107–113. DOI:10.18372/2307-9061.65.17046
- 2. Белуга Ю. М. Соціальний захист дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: поняття та особливості. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2023. № 3 (68). С. 133–139. DOI:10.18372/2307-9061.68.17984
- 3. Белуга Ю. М. Міжнародно-правове регулювання соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2024. № 1 (70). С. 103–111. DOI: 10.18372/2307-9061.70.18490
- 4. Белуга Ю. М. Міжнародний та зарубіжний досвід правового регулювання соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2024. № 3 (72). С. 129–134. DOI:10.18372/2307-9061.72.19071

- 5. Белуга Ю. М. Практика Гази у сфері соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: досвід для України. Наукові праці Київського авіаційного інституту. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2025. № 1 (74). 2025. С. 149-154. DOI:10.18372/2307-9061.74.19898
- 6. Белуга Ю. М. Порядок та умови надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Свобода, безпека та незалежність: тези доповіді XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 24 лютого 2023 р.). Київ, 2023. С. 424-426.
- 7. Белуга Ю. М. Проблеми цільового правового регулювання соціального захисту дитини в умовах воєнних дій та збройних конфліктів в Україні. Актуальні проблеми приватного та публічного права: тези доповіді V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 31 березня 2023 р.). Харків, 2023. С. 56-58.
- 8. Белуга Ю. М. Соціальний захист дітей державою під час воєнного стану. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід: тези доповіді VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 28 квітня 2023 р.). Тернопіль, 2023. С. 23-26.
- 9. Белуга Ю. М. Набуття статусу дитини з інвалідністю внаслідок війни: проблеми правового регулювання. Правове забезпечення соціальної сфери: тези доповіді XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 квітня 2023 р.). Одеса, 2023. С. 227-230.
- 10. Белуга Ю. М. Щодо поняття та особливостей соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Актуальні питання удосконалення законодавства про працю та соціальний захист: тези доповіді XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 6 жовтня 2023 р.). Харків, 2023. С. 298-303.
- 11. Белуга Ю. М. Статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: що це та навіщо? Соціальна правова політика України в умовах воєнного часу та повоєнної відбудови: тези доповіді Всеукр. міждис. наук.-практ. конф. (м. Київ, 10 листопада 2023 р.). Київ, 2023. С. 35-39.
- 12. Белуга Ю. М. Міжнародно-правові стандарти соціального захисту дитини в умовах збройних конфліктів. Правові виклики сучасності: вплив інформаційних технологій на приватноправові і публічно правові відносини: тези доповіді IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 24 листопада 2023 р.). Чернівці, 2023. С. 90-91.
- 13. Белуга Ю. М. Міжнародно-правові норми, що стосуються соціального захисту дітей під час збройних конфліктів. Правова парадигма відновлення України: проблеми та перспективи: тези доповіді XV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 лютого 2024 р.). Київ, 2024. С. 434-437.
- 14. Белуга Ю. М. Спрощення процедури надання статусу дитині, яка постраждала внаслідок воєнних дій в контексті змін до законодавства України. Актуальні проблеми приватного та публічного права: тези доповіді VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 29 березня 2024 р.). Харків, 2024. С. 219-221.
- 15. Белуга Ю. М. Набуття статусу дитини з інвалідністю внаслідок війни. Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту: тези доповіді Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 19 квітня 2024 р.). Харків, 2024. С. 315-319.
- 16. Белуга Ю. М. Державні соціальні гарантії дітям, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів: новели проектного законодавства України. Гуманітарні стандарти правових систем у сучасному світі: виклики, рішення, тенденції: тези доповіді Міжнар. наук.-практ. конгресу (м. Запоріжжя, 16 травня 2024 р.). Запоріжжя, 2024. С. 8-13.
- 17. Белуга Ю. М. Досвід окремих країн щодо соціального захисту дітей під час і після збройних конфліктів. Актуальні проблеми трудового права та права соціального забезпечення: тези доповіді XIV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 11 жовтня 2024 р.). Харків, 2024. С. 348-353.
- 18. Белуга Ю. М. Правові форми та види соціального захисту дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Проблеми реформування соціального законодавства в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови: тези доповіді Всеукр. міждис.наук.-практ. конф. (м. Київ, 8 листопада 2024 р.). Київ, 2024. С. 134-137.

- 19. Белуга Ю. М. Грубі порушення прав дітей під час війни. Правова система України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану: тези доповіді XV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21 лютого 2025 р.). Київ, 2025. С. 427-429.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; проекти нормативних документів; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U03123

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вишновецька Світлана Василівна
2. Svitlana V. Vyshnovetska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8482-7942

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Олена Володимирівна
2. Olena V. Tyshchenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3859-3046

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панченко Анна Олександрівна

2. ANNA PANCHENKO

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6230-4171

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дибань Максим Петрович

2. Maksym Dyban

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2449-0166

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гольдберг Наталя Олександрівна

2. Natalia O. Holdberh

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1624-1944

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет «Київський авіаційний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кунев Юрій Дем'янович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кунев Юрій Дем'янович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Довженко Олена Андріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна